

Numer 5/2018 (46)
Październik 2018

ISSN 2544-0411

NASZE MROZY

Bezpłatny Biuletyn Informacyjny Gminy Mrozy

*27. Kwiatnia pod Kuflewem 1831 r. Półk. M. Matusow. M. Korundin
Officerowie: Kozicki Soldenhoff, Stolski Jan, Lubinski Feliks
Soldenhoff w polniamu postrela Kapitan d. Atamanow i wozypierd Jan Nany Stolski
i 2 de wicoroli.*

TEMAT NUMERU

Kuflewska droga do niepodległości

Obraz: Aleksander Soldenhoff, Scena z powstania listopadowego 1831 r.: utarczka z Kozakami pod Kuflewem, w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie (fot. Pracownia Fotograficzna Muzeum Narodowego w Krakowie)

W numerze:

strona

4

**Podsumowanie
kadencji**

strona

6

**Sprzęt
dla OSP Grodzisk**

strona

KM

Mukodoza

strona

5

**Realizacja
inwestycji**

strona

13, 14,
KM

**Narodowe
czytanie**

strona

KM

Senioriada

Rada Miejska w Mrozach

Marek Rudka

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Mrozach

W minionym okresie odbyły się trzy sesje poświęcone następującym sprawom.

W dniu 10 sierpnia 2018 r. zwołana XLI nadzwyczajna sesja miała na celu podjęcie uchwały w sprawie bezpłatnego użyczenia na rzecz powiatu mińskiego pomieszczeń w budynku internatu Zespołu Szkół im. Adama Mickiewicza w Mrozach na okres 10 lat w celu utworzenia i poprowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy.

Przedmiotowa placówka będzie pomagać osobom niepełnosprawnym w naszej gminie, a tym samym wpływać na poprawę ich funkcjonowania.

W dniu 24 sierpnia 2018 r. odbyła się XLII sesja Rady Miejskiej w Mrozach.

Głównym tematem sesji były sprawy związane z oświatą. Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2017/2018 oraz przygotowanie placówek do rozpoczęcia roku szkolnego omówione zostały przez: Mariannę Bogusz – Dyrektora Zespołu Szkół w Mrozach, Ewę Redę – Dyrektora Szkoły Podstawowej w Jeruzalu, Renatę Kuligowską – Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 1 w Mrozach, Małgorzatę Ptaszyńską – Dyrektora Szkoły Podstawowej w Grodzisku oraz Alicję Jaszczolt – Dyrektora Gminnego Przedszkola w Mrozach. Prezentację dotyczącą oświaty, z uwzględnieniem wyników egzaminów gimnazjalnych i maturalnych, przedstawiła Luiza Kowalczyk – Zastępca Burmistrza. Na zakończenie tej części obrad Burmistrz dokonał podsumowania funkcjonowania oświaty na terenie gminy.

Następnie Burmistrz Mrozów Dariusz Jaszczuk omówił realizację budżetu gminy za I półrocze 2018 r. ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji.

W dalszej części Rada Miejska podjęła szereg uchwał dotyczących m.in.:

- ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez gminę Mrozy,
- określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Mrozy,
- przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020,
- zmiany uchwały w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Mrozy (wprowadzono możliwość wynajęcia lokalu mieszkaniowego z zasobu gminy osobom, które podjęły pracę na terenie gminy oraz dostosowano kryterium dochodowe w związku z obserwowaną w ostatnim czasie poprawą sytuacji materialnej rodzin najuboższych),
- zmiany uchwały w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina Mrozy oraz zasad i warunków korzystania z tych przystanków,
- nadania ulicy nazwy ks. Kazimierza Fertaka,

- zbycia i zamiany nieruchomości gruntowej,
- zaciągnięcia kredytu operacyjnego w 2018 r. (w wysokości 1 mln na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań),
- utworzenia odrębnego obwodu głosowania na terenie gminy Mrozy (w mазowieckim Szpitalu im. dra Teodora Dunina w Rudce sp. z o.o.),

W dniu 26 września 2018 r. odbyła się XLIII zwyczajna sesja Rady Miejskiej w Mrozach, podczas której radni otrzymali informację na temat inwestycji realizowanych w 2018 r. Należy podkreślić, że żadna z inwestycji nie została zdjęta z planu realizacji i większość została już wykonana.

Podjęte uchwały dotyczyły:

- zmian w budżecie gminy na rok 2018 mających na celu uszczegółowienie budżetu,
- zmiany uchwały w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez gminę Mrozy – zmieniono ze względów formalnych na wniosek Wojewody Mazowieckiego,
- zmiany uchwały w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Mrozy – mająca na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych przedmiotowego aktu prawa,
- zbycia nieruchomości gruntowej,
- nabycia darowizny nieruchomości gruntowej.

Z treścią wszystkich uchwał, po ich podpisaniu, będzie można się zapoznać na stronie BIP Urzędu w zakładce Prawo lokalne > Uchwały Rady.

Na wszystkich sesjach po podjęciu uchwał Burmistrz udzielał odpowiedzi na zgłoszone wcześniej interpelacje, wnioski, zapytania dotyczące m.in.: budowy kanalizacji, wycinki zakrzaczeń przy drogach oraz usunięcia chwastów rosnących na chodnikach, budowy ulic, kursowania tramwaju konnego, budowy kanalizacji i innych.

Drodzy Mieszkańcy!

Z żalem stwierdzam, że jest to ostatnia informacja, której udzielam w kadencji 2014-2018. Pragnę podziękować wszystkim osobom, z którymi miałem przyjemność współpracować w minionym okresie. Mam nadzieję, że spełniliśmy Państwa oczekiwania, a niektóre zostały przekroczone, bowiem dobrodziejstwo poczynionych inwestycji odczuwać będzie wiele kolejnych pokoleń.

Mam nadzieję, że „hejty” okresu wyborczego nie zetrą rzeczywistego pięknego obrazu naszej gminy i będą Państwo obojętni na wypowiedzi niektórych osób kandydujących na funkcje radnych. Od siebie dodam, że warto być przyzwoitym człowiekiem nie tylko w czynach, ale i w wypowiedziach.

Życzę wszystkim mieszkańcom naszej gminy, aby trafiali tylko na życzliwe osoby w swoim otoczeniu.

Marek Rudka

Urząd Miasta i Gminy Mrozy

Mieszkańcy pytają – Burmistrz odpowiada

Panie Burmistrzu. Od kilku lat slyszymy obietnice o kanalizacji we wsi Wola Rafałowska. Proszę o informację, jaki jest los tej inwestycji. Kiedy będziemy ją mieli?

To prawda, od kilku lat działamy w celu wybudowania kanalizacji sanitarnej w Woli Rafałowskiej. Już w 2011 r. został wykonany projekt techniczny z pozwoleniem na budowę i oczekiwałem na zabezpieczenie środków na rozpoczęcie budowy. Przedsięwzięcie jest bardzo kosztowne, więc czekaliśmy na wdrożenie środków UE z perspektywy 2014-2018. W ubiegłym roku pozyskaliśmy fundusze unijne (POIiŚ) na ten cel, które pozwolą zrealizować inwestycję. W tym roku został rozstrzygnięty przetarg na budowę i podpisana umowa. Prace budowlane rozpoczną się w październiku br. Przy

okazji zapraszam wszystkich mieszkańców Woli Rafałowskiej, Rudki i Natolina do podpisywania umów na budowę przyłączy kanalizacyjnych.

Została naprawiona ul. Kolejowa. Jadąc od przejazdu kolejowego, postawiono znak „zakaz skrętu w lewo”. Ale jedno co mnie, jako osobę, która codziennie przejeżdża ul. Kolejową irytuje, to samochody parkujące przy sklepie „Wierzejki” na zakręcie, mimo że po remoncie drogi zostały namalowane dwie linie ciągłe. Mijając auta parkujące „nielegalnie”, najeżdża się na te linie, co tak naprawdę jest łamaniem przepisów drogowych. Czy można jakoś „zmusić” ludzi do nieparkowania na drodze na ul. Kolejowej, skoro utworzono parking dla klientów sklepów?

Poproszę Policję o zainteresowanie się problemem parkowania w miejscach niedozwolonych. Jeśli chodzi o zwiększony ruch pojazdów na ul. Mickiewicza, to w przyszłym roku planowana jest budowa kolejnych 50 miejsc parkingowych przy ul. Armii Krajowej, więc po ich zbudowaniu wystąpimy do powiatu o obustronny zakaz parkowania pomiędzy ul. Kilińskiego i ul. Armii Krajowej.

*Pozdrawiam
Dariusz Jaszczuk*

Odpowiedzi na więcej pytań na stronie www.mrozy.pl > odpowiedzi na listy > zobacz odpowiedzi

Podsumowanie kadencji 2014-2018

Szanowni Państwo,

Kończy się kolejna kadencja władz samorządowych Gminy Mrozy. Ja osobiście, ale i w imieniu radnych Rady Miejskiej w Mrozach, jeszcze raz dziękuję za obdarzenie nas zaufaniem w wyborach cztery lata temu i umożliwienie nam pracy na rzecz lokalnej społeczności. W mojej ocenie nie był to zmarnowany czas ponieważ przyjęte plany udało się z sukcesem zrealizować. Wszystko to było możliwe dzięki bardzo dobrej współpracy burmistrza z Radą Miejską oraz pełnemu zaangażowaniu w powierzone zadania pracowników samorządowych i sołtysów.

Do najważniejszych zadań minionej kadencji należy zaliczyć budowę oczyszczalni ścieków w Jeruzalu wraz z kanalizacją, pozyskanie dofinansowania w kwocie 20,7 mln złotych i rozpoczęcie budowy największej inwestycji w historii gminy Mrozy polegającej na budowie kanalizacji we wsiach Kruki, Wola Paprotnia, Wola Rafałowska, Rudka, Natolin i Grodzisk, rekordową ilość odcinków dróg i ulic asfaltowych, budowę nowej siedziby Gminnej Biblioteki Publicznej i wiele innych. Łącznie w latach 2014-2018 zostało zrealizowanych około 250 zadań inwestycyjnych. Pomimo znacznego zaangażowania inwestycyjnego zadłużenie gminy zmniejszyło się w czasie kadencji o kwotę ponad 3 mln złotych.

Po wieloletnich staraniach udało się zrealizować cztery bardzo ważne przedsięwzięcia dla rozwoju gminy. Pierwsze to gazyfikacja Mrozów, która daje możliwości rozwoju sieci gazowej na terenie całej gminy Mrozy. Drugie to modernizacja zasilania energetycznego Mrozów polegająca na demontażu ponad 12 km napowietrznych linii SN i dwustronne zasilenie przebudowanych stacji transformatorowych. Trzecie to uruchomienie budownictwa wielorodzinnego w Mrozach, co daje impulsy rozwoju nowoczesnego miasteczka ale i znaczne zmniejszenie wydatków z budżetu gminy na infrastrukturę techniczną. Czwarte to doprowadzenie do budowy nowoczesnego Komisariatu Policji, który na stałe przesądza o lokalizacji w Mrozach kluczowej jednostki policyjnej we wschodniej części powiatu mińskiego.

Również bieżące funkcjonowanie gminy przebiegało sprawnie, jednostki organizacyjne cały czas rozszerzały

swoje oferty usług publicznych, wykonano wiele remontów i ulepszeń poprawiających jakość świadczonych usług. Zakończyliśmy też tworzenie docelowej sieci placówek oświatowych gminy uwzględniającej uwarunkowania geograficzne i procesy demograficzne. Decyzje dotyczące niepublicznej szkoły w Lipinach były ostatecznie konieczne. Wdrożony w 1999 r. system gospodarki odpadami został dostosowany do odgórnych zmian prawnych i funkcjonuje bardzo dobrze w oparciu o pracę ZGK. Pomimo występujących nadal incydentów stajemy się coraz bardziej czystą gminą. Mamy również bardzo dobrze ustalone zasady porządku w przestrzeni poprzez dokumenty planistyczne dla całego obszaru gminy, a odpowiednie rozplanowanie stref funkcjonalnych chroni nas przed zagrożeniami źle zaplanowanych lub niepożądanych inwestycji. Przykładem skuteczności zapisów MPZP jest udaremnienie próby budowy składowiska odpadów w Mrozach oraz rekultywacji żwirowni w Krukach poprzez wypełnienie jej odpadami. To zapisy planu a nie populistyczne akcje wykluczyły takie inwestycje. W mijającej kadencji zakończyliśmy trwający ponad 20 lat program budowy, modernizacji i remontów świetlic wiejskich i strażnic OSP, obecnie są to funkcjonalne i estetyczne miejsca służące społecznościom lokalnym. Wprawdzie gmina nie posiada bezpośrednich instrumentów wsparcia rolnictwa ale utworzenie od podstaw Gminnej Spółki Wodnej obsługiwanej przez ZGK znacząco wspiera rolnictwo. Do końca roku spółka pozyska sprzęt o wartości około 700 tys. złotych. Jest też sprawa, której pomimo podejmowanych starań i posiadania jednoznacznych dokumentów prawnych, nie udało się dotychczas wyegzekwować od PKP, a dotyczy budowy wiaduktu nad torami w Mrozach. Obecnie żądanie zrealizowania tej inwestycji znajduje się w sądzie.

Szanowni Państwo, za wszelkie formy kontaktów, współpracy a przede wszystkim wsparcia w kończącej się kadencji bardzo dziękujemy.

Z poważaniem,
Dariusz Jaszczuk
Burmistrz Mrozów

Realizacja inwestycji

Powoli zbliża się końcówka roku 2018, a w związku z tym kończą się kolejne tegoroczne inwestycje w naszej gminie. Wszystkie zadania realizowane są zgodnie z planem i przyjętym harmonogramem.

W 2018 r. została rozpoczęta realizacja największego zadania inwestycyjnego planowanego do realizacji w latach 2018 – 2023 tj. budowa kanalizacji sanitarnej w Aglomeracji Mrozy w miejscowościach Wola Paprotnia, Kruki, Wola Rafałowska, Rudka, Natolin i Grodzisk wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków i zakupem

specjalistycznego samochodu WUKO. Obecnie trwają prace związane z budową sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w miejscowościach Wola Paprotnia i Kruki. W najbliższym czasie planowane jest rozpoczęcie robót dla zadania w miejscowościach Wola Rafałowska, Rudka i Natolin, na które gmina Mrozy w maju br. podpisała umowę z wykonawcą.

Drugą istotną pod względem wartości inwestycji stanowiła budowa dróg i ulic w gminie Mrozy. Na ten rok zaplanowano wykonanie nawierzchni asfaltowej na 16 odcinkach dróg o łącznej długości 8,105 km. W trakcie robót jest ostatnia ulica – Wolska w Woli Rafałowskiej.

Zostały również rozpoczęte prace polegające na budowie oświetlenia na stadionie sportowym w Mrozach. Do końca listopada płytę stadionu oraz boiska do piłki plażowej i tenisa ziemnego będą oświetlały nowoczesne energooszczędne lampy.

Plac zabaw w Parku im. Piotra Starosty został wzbogacony o nowe wielofunkcyjne urządzenie zabawowe „robot” oraz stół do gry w „piłkarzyki”.

We wrześniu zakończono budowę placów zabaw z elementami siłowni plenerowych dla mieszkańców sołectw Mrozy Wola i Lipiny. Na ich realizację gminie udało się pozyskać środki z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2018”.

Aneta Niemirka

Kierownik Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Gospodarki Gruntami

100 Róż dla Niepodległej

W naszej gminie zaplanowane są różne działania związane z radosnym świętowaniem stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Z tej okazji w piątek 29 września o godz. 17:00 na Rondzie Południowym w Mrozach odbyła się akcja sadzenia róż przez dzieci z sołectwa Mrozy Południowe z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

Pomysłodawcą i realizatorem całego przedsięwzięcia była Rada Sołecka Mrozów Południowych na czele z Sołtys – Mirosławą Sekular przy wsparciu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Mrozach.

Grzegorz Kowalczyk

750-lecie Grabowca

Na zaproszenie Rady Gminy Grabowiec oraz Wójta Gminy Grabowiec delegacja z naszej gminy reprezentowana przez Dariusza Jaszczuka – Burmistrza Mrozów, Marka Rudkę – Przewodniczącą Rady Miejskiej oraz Jana Brodę – Wiceprzewodniczącą Rady Miejskiej w Mrozach, uczestniczyła 21 września br. w uroczystościach jubileuszowych 750-lecia Grabowca.

Obchody jubileuszowe w Grabowcu rozpoczęły się w piątek 21 września odsłonięciem tablic pamiątkowych na fasadzie budynku Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Kultury. Następnie odbyła się uroczysta sesja Rady Gminy Grabowiec. Były słowa podziękowań,

dyplomy i okolicznościowe medale. Goście obejrzeli prezentację multimedialną przygotowaną przez pracowników GOK.

Zaproszenie i obecność władz samorządowych naszej gminy na obchodach jubileuszu Grabowca jest kolejnym świadectwem przyjaźni, która wyrosła na trudnych losach naszych miejscowości. Gminę Mrozy i Grabowiec (powiat zamojski) połączyły bolesne karty historii. To m.in. w Mrozach znalazły schronienie u okolicznych mieszkańców Dzieci Zamojszczyzny z grabowieckich ziem, wysiedlone w czasie II wojny światowej przez niemieckiego okupanta. Tym sposobem wiele z nich przeży-

ło wojnę i powróciło do swoich rodzin. W tym miejscu warto przypomnieć, że 20 kwietnia 2013 r., w 70. rocznicę przybycia transportu wysiedlonych, odbyła się w Mrozach uroczystość upamiętniająca tamte wydarzenia. Na stacji PKP w Mrozach zamontowano na tę okoliczność pamiątkową tablicę.

Luiza Kowalczyk

Zastępca Burmistrza Mrozów

Nowy sprzęt dla OSP Grodzisk

FUNDUSZ
SPRAWIEDLIWOŚCI

www.funduszsprawiedliwosci.pl

„Współfinansowano ze środków – Funduszu Sprawiedliwości,
którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości”

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

www.ms.gov.pl

W dniu 4 października 2018 r. w siedzibie Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku nastąpiło uroczyste przekazanie sprzętu ratownictwa technicznego dla druhów z Grodziska.

Gmina Mrozy na zakup sprzętu pozyskała dotację z Ministerstwa Sprawiedliwości w ramach Funduszu Sprawiedliwości w wysokości 56 331,00 zł, dzięki której do jednostki OSP w Grodzisku trafił nowoczesny sprzęt ratownictwa technicznego. Udział własny gminy w postaci 1% wyniósł 569,00 zł. Dzięki pozyskanej dotacji dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku zakupiono: rozpiercz ramieniowy z akcesoriami, hydrauliczne nożyce do cięcia, agregat zasilający do narzędzi hydraulicznych o modelu pracy

min. ATO, zestaw węży hydraulicznych o długości min. 5 m.

Realizacja projektu pozwoliła unowocześnić i uzupełnić wyposażenie OSP Grodzisk należące do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Zadanie zostało zrealizowane z Funduszu Sprawiedliwości – Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w zakresie wsparcia i rozwoju systemu instytucjonalnego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i świadkom oraz realizacji przez jednostki sektora finansów publicznych zadań ustawowych związanych z ochroną interesów osób pokrzywdzonych przestępstwem i świadków oraz likwidacją skutków pokrzywdzenia przestępstwem – nabycia: wyposażenia i urządzeń ratownictwa, niezbędnych do udzielenia pomocy poszkodowanym bezpośrednio na miejscu popełnienia przestępstwa (Program I Priorytet IIIB).

Karolina Grązka

Ruszył nabór wniosków w ramach Programu CZYSTE POWIETRZE

Informujemy, że Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie 18 września 2018 r. ogłosił nabór wniosków o dofinansowanie w ramach Programu priorytetowego CZYSTE POWIETRZE.

Dofinansowaniu podlegają przedsięwzięcia mające na celu ograniczenie lub uniknięcie niskiej emisji związane z podnoszeniem efektywności energetycznej oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w budynkach jednorodzinnych, w szczególności:

- demontaż i wymiana źródeł ciepła na paliwo stałe starej generacji niespełniających wymagań określonych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwa stałe (Dz.U. z 2017 r. poz. 1690);
- instalacja urządzeń i instalacji spełniających wymagania techniczne określone w załączniku nr 1 do Programu priorytetowego: kotły na paliwa stałe, węzły ciepłownicze, systemy ogrzewania elektrycznego, kotły olejowe, kotły gazowe kondensacyjne, pompy ciepła powietrze, pompy cie-

pła odbierające ciepło z gruntu lub wody, wraz z przyłączami;

- zastosowanie odnawialnych źródeł energii: kolektory słoneczne, mikroinstalacje fotowoltaiczne spełniających wymagania techniczne określone w załączniku nr 1 do Programu priorytetowego, dofinansowanie wyłącznie w formie pożyczki;
- wykonanie termomodernizacji budynków jednorodzinnych, w zakresie pozostałym niż określone od pkt a. do pkt c. (tj. m.in. docieplenie przegród zewnętrznych i wewnętrznych, wymiana i montaż stolarki zewnętrznej, montaż i modernizacja instalacji wewnętrznych ogrzewania i ciepłej wody użytkowej).

Dofinansowanie ma być udzielane w formie pożyczek lub dotacji.

Wnioski należy składać w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w terminie od 19 września 2018 r. od godz. 8.00. do 30 czerwca 2027 r. do godz. 24.00.

Wnioski naszych mieszkańców będą przyjmowane w Wydziale Zamiejscowym

PROGRAM CZYSTE POWIETRZE - w trosce o zdrowie, klimat i środowisko!

Dofinansowanie nowych źródeł ciepła i termomodernizacji budynków jednorodzinnych

MINISTERSTWO ŚRODOWISKA i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

wym WFOŚiGW w Siedlcach, ul. Asłanowicza 18, 08-110 Siedlce.

Szczegółowe informacje, warunki udziału w Programie, wzory dokumentów dostępne są na stronie: <http://www.wfosigw.pl/strona-glowna/aktualnosci/20978>, a także na Portalu Beneficjenta <https://portal.wfosigw.pl/>

Kamila Juśkiewicz

KUFLEWSKA DROGA DO NIEPODLEGŁOŚCI

123 lata niewoli. Polska formalnie nie istnieje na mapie Europy. Jej teren dzielą między siebie zaborcy: Rosja, Prusy i Austria. Co działo się w tym czasie? Jakie problemy mieli nasi przodkowie? Czym żyli? O czym marzyli? Do czego dążyli? W końcu, co oznaczała dla nich niepodległa Polska?

W poszukiwaniu odpowiedzi na te pytania udajemy się na teren dawnej kuflewszczyzny – jednego z dwóch największych majątków ziemskich w obecnych granicach powiatu mińskiego. W tym miejscu, jak w soczewce, skupiły się problemy i wyzwania lat narodowej niewoli. Warto więc wykorzystać kuflewskie doświadczenia, aby ukazać drogę, która ostatecznie doprowadziła do odzyskania w 1918 r. niepodległości.

Musimy pamiętać, że gdy Polska odzyskiwała niepodległość, w niewielkim stopniu przypominała kraj, który podzielili między siebie zaborcy. W ciągu 123 lat nastąpiła rewolucja polityczna, społeczna, gospodarcza i kulturowa. Okres niewoli, narodowego cierpienia sprawił, że choć jeszcze niedoskonała, to jednak Polska stała się dojrzsza.

OBRAZ SPOŁECZEŃSTWA Z POCZĄTKU ZABORU

Pod koniec XVIII w. w Polsce panuje ustrój feudalno-pańszczyźniany. Społeczeństwo podzielone jest na stany. Nieliczni, ale szlachetnie urodzeni, rządzą licznymi nieszlachetnie urodzonymi. Złota wolność szlachecka doprowadza do chaosu i braku zgody. Sprytnie wykorzystują tę sytuację zaborcy i pod pozorem zaprowadzania spokoju zajmują nasze ziemie.

W tym czasie dobra Kuflew stanowią własność Melchiora Łąckiego. Obejmują następujące wsie i folwarki: Liwiec, Sokolnik, Rumszczyzna, Mała Wieś, Kołacz, Huta Rafałowska, Guzów, Trojanów, Rudka, Gozdziec, Grodzisk, Wola Paprotnia, Barania Rudka, Jeziorko, Topor, Skroda Dolna, Skroda Gorna i Kuźnia. W tych wsiach i folwarkach mieszkają nasi przodkowie. Oni nie posiadają własnej ziemi. Pracują, odrabiając pańszczyznę w zamian za możliwość pobierania płodów z oddanego im do użytkowania kawałka ziemi należącego do pana. Nie chodzą

do szkół. Nie potrafią czytać ani pisać. Poza nielicznymi wyjątkami nie prowadzą własnego biznesu. O zgodę na opuszczenie wsi, zawarcie małżeństwa, pobudowanie chałupy czy wyręb drewna w lesie, muszą prosić pana albo w jego imieniu zarządcę. Mają drobne, w miarę samowystarczalne gospodarstwa. Ewentualny nadmiar wyprodukowanych płodów zamieniają na okolicznych targach i jarmarkach na narzędzia albo importowane materiały. Spotykają się w karczmach prowadzonych przez szynkarzy, którzy za pozwoleniem dworu i pod warunkiem płacenia do dworskiej kasy wysokiego procentu mają wyłączność na produkcję i sprzedaż wódki. W karczmach dyskutują, przekazują sobie wiadomości, podejmują ważne dla swojej społeczności decyzje. Są bardzo pobożni. Kościół jest dla nich najważniejszym miejscem kształtowania sumienia i przyjmowania nauk moralnych. Przestrzegają świąt i nakazanych postów. Uczestniczą we mszy sprawowanej w języku łacińskim. Nie rozumieją, ale czują.

Kuflewszczyzna wchodzi w skład ustanowionego w 1815 r. Królestwa Polskiego. Rosyjski zaborca początkowo nie wysiła się, aby rusyfikować społeczeństwo. Królestwo Polskie jest dla carskiej Rosji eksperymentem, przede wszystkim eksperymentem gospodarczym. Chłopi, choć stanowią najliczniejszą grupę społeczną, nie są zagrożeniem dopóty, dopóki nie mają żadnych praw.

POWSTANIE LISTOPADOWE

29 listopada 1830 r. wybucha powstanie listopadowe. W Królestwie Polskim jest to regularna wojna armii polskiej przeciwko armii rosyjskiej. Mniej więcej od lutego do lipca 1831 r. na naszym terenie stacjonują oddziały armii polskiej. Wróg do Kuflewa z całym impetem wkracza już 25 kwietnia 1831 r. Pod Kuflewem zostaje stoczona krwawa bitwa. Przednia straż feldmarszałka Dybicza pod komendą gen. Karla Monderstierna zostaje powstrzymana.

Bitwa pod Kuflewem, fotografia obrazu Wojciecha Kossaka
(źródło: Biblioteka Narodowa, www.polona.pl)

na przez oddziały polskie płk. Henryka Dembińskiego. Bitwa choć nierozstrzygnięta jest bitwą znaczącą, o której będą później opowiadać uczestnicy powstania i którą Wojciech Kossak uwieczni na swoim płótnie. Po tej bitwie jeszcze długo przywódcy obu armii będą wyciągać wnioski i punktować swoje słabości. W polskim obozie brakuje jedności, posłuszeństwa i konsekwencji. Powstanie upada a wraz z nim gaśnie płomień nadziei na wolną Polskę. Kuflew jest zniszczony, zabudowania spalone, spichlerze opustoszone, cmentarz usłany świeżymi mogiłami. Trudno wobec tego ogromu zniszczeń przekonać chłopów, że powstanie miało sens.

POWSTANIE Z 1846 R.

Mija kilkanaście lat. Około 1843 r. do Kuflewa przybywa Bronisław Dąbrowski – syn wodza Legionów Polskich Henryka Dąbrowskiego i wychowanek wiernego żołnierza oddanego sprawie polskiej Ludwika Szczanieckiego. Bronisław w 1842 r. żeni się z kuzynką Szczanieckich Weroniką z Łąckich, która w wyniku licytacji zadłużonego majątku swojego ojca Antoniego w 1844 r. staje się wyłącznym właścicielem dóbr Kuflew. Młodzi

małżonkowie cieszą się dużym poważaniem wśród miejscowej ludności. Bronisław ma wszystko, co potrzeba, aby ludzie Ludwika Mierosławskiego mogli wyznaczyć go na przywódcę powstania w Królestwie Polskim, które ma wybuchnąć w 1846 r. Wtedy wszyscy już wiedzą, że powodzenie powstańczej misji uzależnione jest od zaan-

Pamiątkowa tablica przy krzyżu postawionym w Siedlcach w miejscu stracenia Pantaleona Potockiego (fot. własne)

gażowania potężnej siły chłopów. Ich ilość, przywiązanie do ziemi, pobożność, zawziętość i oddanie sprawie jest orężem walki, którym nie dysponuje żadna zawodowa armia. Bronisław Dąbrowski szkoli więc swoich chłopów, a naszych praocjów. Uczy ich posługiwać się bronią, którą wtedy stanowiły kosy. Przekonuje do idei powstania. Podobne działania w swoich dobrach podejmuje dziedzic wsi Cisie (dzisiaj gmina Kotuń), wspólnik Dąbrowskiego – Pantaleon Potocki. Powstanie ma wybuchnąć w czasie zapustów w nocy z 9 na 10 lutego 1846 r. W przeddzień ustalonej daty zamiary powstańców zostają zdekonspirowane. Rozpoczynają się aresztowania. Dąbrowski ostrzeżony ucieka wraz z żoną do Wielkopolski. Tam oddaje się w ręce pruskiej armii. Ostrzeżenie nie dociera do Pantaleona Potockiego. Ten samotnie rusza na Siedlce, gdzie nie zastaje żadnego obiecanego wsparcia. Rozczarowany Potocki ucieka i ukrywa się w młynie w swoich dobrach. Zostaje jednak wydany przez własnego młynarza. 17 marca 1846 r. odbywa się jego publiczna egzekucja w Siedlcach na rogatkach garwolińskich (dzisiejsze skrzyżowanie ulic Świętojańskiej i Henryka Sienkiewicza, miejsce oznaczone pamiątkowym krzyżem i tablicą). Bronisław Dąbrowski jest sądzony w procesie berlińskim i skazany na więzienie. W 1848 r. obejmuje go jednak amnestia. Władze Królestwa Polskiego konfiskują w ekspresowym tempie majątek jego żony w Kuflewie. Weronika Dąbrowska, przy wykorzystaniu znajomości i kruczków prawnych, odzyska majątek dopiero w 1864 r.

Kuflew po konfiskacie staje się własnością rządową. Carska władza stara się „naprawić” społeczeństwo zepsute agitacjami Dąbrowskiego. Już na początku lat 50-tych XIX w. ruszają procesy uwłaszczeniowe. Zamożniejsi właściciele otrzymują osady, to jest 30 morgowe gospodarstwa, za które będą zobowiązani opłacać czynsz. W ten sposób zostają urządzone nasze wsie, wytyczone drogi, rozdzielone parcele. Jest to zdecydowany przełom. Załóżek własności. Ogromna przemiana mentalna społeczeństwa.

Wraz z nadaniem ziemi wzrasta poparcie dla władzy jednocześnie niechęć względem panów. Niektórzy wręcz żądają rozebrania całkowicie majątku dworskiego. Nie ma jednak na to zgody władz.

POWSTANIE STYCZNIOWE

Tymczasem w poszczególnych zaborach nie milkną głosy wzywające do ogólnonarodowego powstania, do zjednoczenia i wspólnej walki wszystkich stanów. 22 stycznia 1863 r. Komitet Centralny jako Tymczasowy Rząd ogłasza manifest a w nim składa obietnicę wolności, równości i dania ziemi na własność ludowi rolniczemu. Wzywa do walki. Nasza ziemia znów jest zraszana krwią walczących. Przetaczają się przez nią powstańcze oddziały, w których ramię w ramię idzie dawna szlachta i chłopci. Wśród tych oddziałów jest oddział Marcina Borelowskiego pseudonim „Lelewel”. Jest również oddział partyzancki

Krzyż z 1863 r., stojący przy drodze Mrozy – Kuflew, postawiony w miejscu pochówku poległych powstańców (fot. Lidia Serafin)

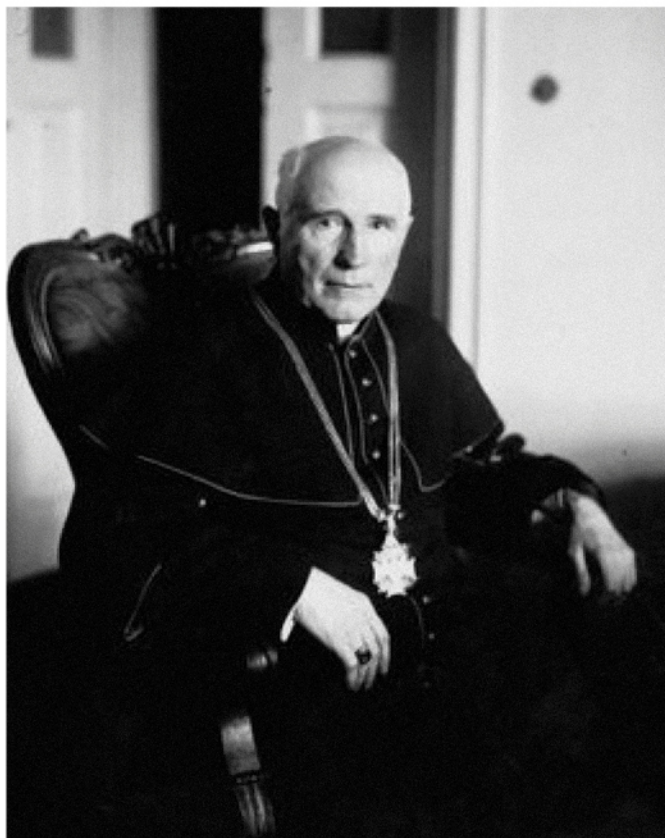
z Podlasia, najprawdopodobniej pod komendą Kazimierza Kobylińskiego, który 27 października 1863 r. bierze udział w potyczce. W wyniku tej potyczki pod Kuflewem ginie 25 powstańców. O ich śmierci donosi księga parafialna. W miejscu, gdzie polegli, miejscowa ludność stawia krzyż. Krzyż, który od tej pory będzie przypominał i zawstydzał tych, którzy z wrogiem zechcieli się dogadywać.

Aby załagodzić nastroje i uspokoić lud rolniczy, zaborca sporządza tabele likwidacyjne, w oparciu o które zabiera ziemię panom i daje ją na własność chłopom. Majątek Kuflew zostaje pomniejszony o ok. 4,5 tys. ha. Pozostają w nim jedynie folwarki. Carska władza ma nadzieję w ten sposób stanąć na drodze jednoczenia się narodu polskiego, pogłębić wewnętrzne podziały. Ponadto usuwa ze szkół i urzędów język polski. Ogranicza działalność Kościoła. Za najmniejsze przewinienia zsyła na Syberię.

Pamięć o powstaniu styczniowym jednak trwa, czyniąc więcej niż zbrojne działania. Powstanie urasta do rangi symbolu i chluby. Jego idee głosi ówczesna literatura i sztuka. Zaborca jest tego świadomy i stara się zniszczyć wszelkie znamiona polskości. Stawia swoje symbole. W 1883 r. w Kuflewie zostaje postawiony pomnik upamiętniający koronację cara Aleksandra III, ale okres caratu nieuchronnie zbliża się do końca. Gdy tylko nadarzy się sposobna chwila, kuflewianie zamienią pomnik na kapliczkę ku czci Matki Bożej.

PRZEDWIOŚNIE NIEPODLEGŁOŚCI

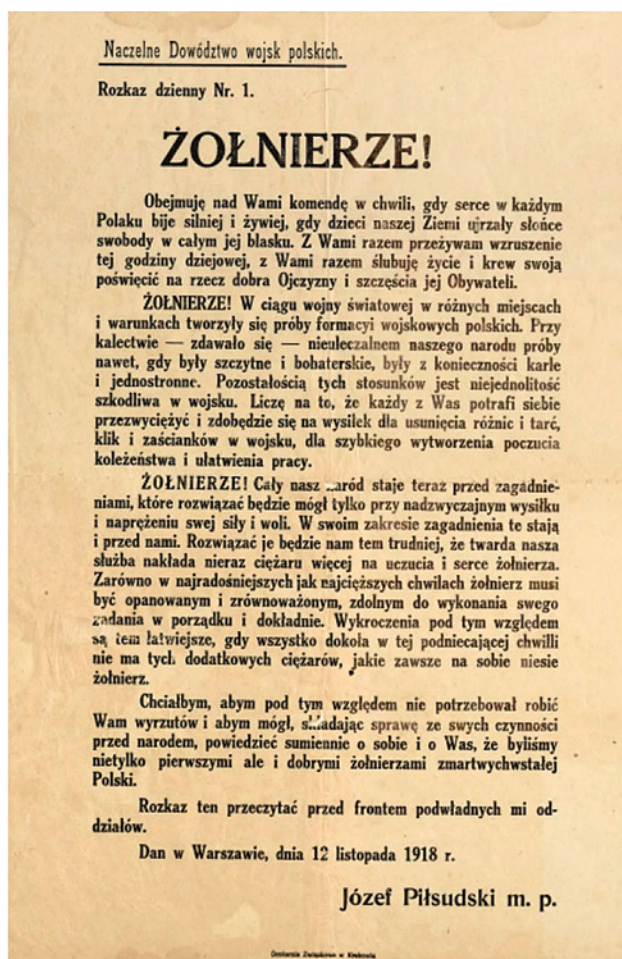
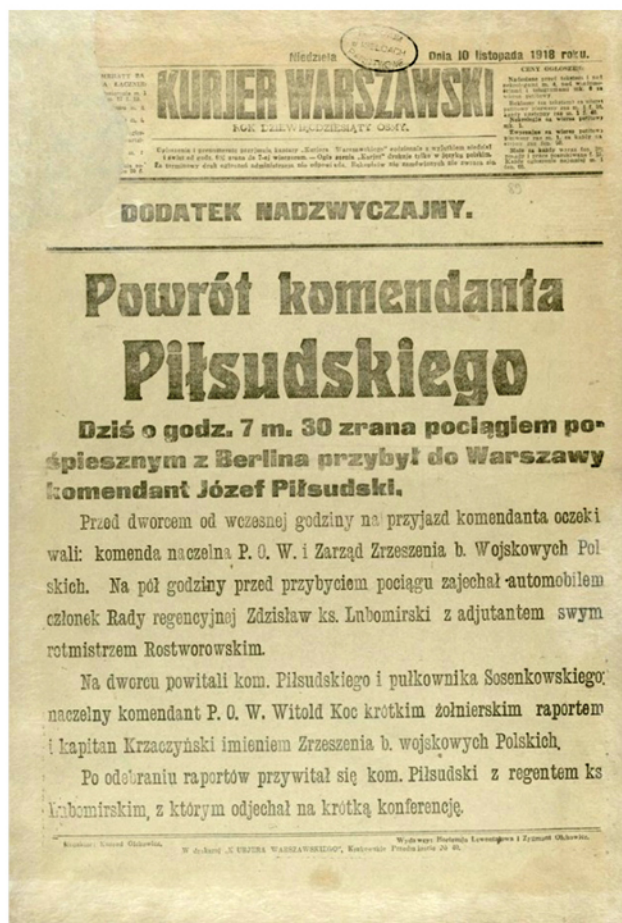
Jest początek XX wieku. Podczas, gdy Józef Piłsudski organizuje socjalistyczne grupy bojowe i szuka dla nich sponsorów, na terenach polskich, w zaciszach wsi i miejskich osiedli, świątli Polacy niosą oświecenie i przygotowują grunt dla wydarzeń mających wkrótce nastąpić. Wśród nich jest ks. Mikołaj Bojanek. Zasłużony kapłan, syn powstańców styczniowych z Latowicza, a w latach 1902-1904 proboszcz parafii Kuflew. Osoba o wielkim patriotycznym sercu, która walczy z zepsuciem moralnym swoich parafian. Staje się o nim głośno, gdy otwarcie zakazuje śpiewania propagandowej pieśni „Boże, zachowaj Króla” (zmienionej w niepodległej Polsce na „Boże! Coś Polskę...”). Syn latowickiej rodziny w 1926 r. zostanie kapłanem prezydenta Ignacego Mościckiego.

Ks. Mikołaj Bojanek. Źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe

I WOJNA ŚWIATOWA

W 1914 r. wybucha I wojna światowa. Front walk choć jest daleko od naszych terenów, daje się odczuć. W pierwszej bitwie stoczonej 17-18 listopada 1918 r. pod Krzywopłotami giną legionści Piłsudskiego, a wśród nich pochodzący z Mrozów Mieczysław Bakal. W 1916 r. na nasze tereny wkraczają Niemcy. Napięcie międzynarodowe jest olbrzymie. Polacy i ich przyszłość narodowa, czyli tzw. „sprawa polska” staje się ważna na arenie międzynarodowej. W 1917 r. do wojny przystępują Stany Zjednoczone,

istotny sojusznik „sprawy polskiej”. W lipcu 1917 r. Piłsudski, który nie chce dogadywać się z Niemcami, zostaje przez nich aresztowany. To posunięcie spaja Polaków, żądających z coraz większą stanowczością wypuszczenia swojego bohatera. Przywódcy różnych opcji politycznych, ludzie kultury, ambasadorzy polskości, choć na różne sposoby, to jednak uparcie zabiegają o „sprawę polską”.

POLSKA NIEPODLEGŁA

10 listopada 1918 r. Józef Piłsudski powraca do Warszawy. 11 listopada 1918 r. przejmuje oficjalnie władzę od Rady Regencyjnej. 12 listopada wydaje podniosły rozkaz swoim żołnierzom, wzywając ich do nadzwyczajnego wysiłku, naprężenia swej siły i woli.

A u nas toczy się zwyczajne życie, może tylko jakby trochę szybciej. W grudniu zostają rozpisane wybory do rad gminnych. Rady gminne wybierają nowych wójtów oraz delegatów do sejmików powiatowych. W 1919 r. wójt gminy Kuflew zostaje Władysław Gontarski. Pracy jest dużo. Tak wiele trzeba zrobić. Przede wszystkim zorganizować nauczanie, pobudować szkoły, drogi, mosty, okiełznać lokalną gospodarkę, poprawić stan sanitarno-higieniczny zmagającej się z epidemiami wsi. Redaktor Kazimierz Czerniecki w I wydaniu mińskiej gazety „Dzwon”

z 16 listopada 1918 r. napisze: Czas, czas zakasać rękawy, budować Polskę nową, wyrzucać dawne śmiecie, pozostałe po niewoli, nie tylko wśród swego otoczenia, ale i z dusz własnych. Stańmy się naprawdę ludźmi wolnymi, obywatelami Polski niepodległej. Poczucie dumy i entuzjazm udzielają się wszystkim. Czy jednak wystarczy tego entuzjazmu i zapału, aby pogodzić zwaśnione przez lata niewoli społeczeństwo? Chciałoby się rzec, że dzisiaj, 100 lat od tamtych wydarzeń, entuzjazmu i zapału z pierwszych dni niepodległej Polski wciąż potrzeba.

* Artykuł powstał w oparciu o materiał zebrany na potrzeby opracowania „Dziejów ziemi kuflewskiej” – publikacji zbierającej rozproszone i niepublikowane dotychczas informacje na temat historii ziemi kuflewskiej. Publikacja powstała dzięki współpracy Gminnej Biblioteki Publicznej w Mrozach, Muzeum Ziemi Mińskiej, Gminy Mrozy i Gminy Cegłów. Książka ukaże się w listopadzie tego roku jako pamiątka jubileuszu 100-lecia odzyskania niepodległości. Już dzisiaj gorąco zachęcam do jej lektury, ciesząc się jednocześnie, że tyle cennych i ciekawych informacji udało się wyszperać, zebrać w całość i przekazać innym.

*Kamila Juśkiewicz
Urząd Miasta i Gminy Mrozy*

JESTEŚMY WŚRÓD NAJLEPSZYCH

Dziennik „Rzeczpospolita” opublikował Ranking Samorządów 2018 roku. Z radością informujemy, że gmina Mrozy zajęła 30 miejsce w kraju wśród 857 gmin miejskich i miejsko-wiejskich.

Ranking „Rzeczpospolitej” to jeden z najstarszych, najbardziej prestiżowych i najwyżej cenionych rankingów samorządów, którego celem jest wskazanie najlepiej zarządzanych miast i gmin w Polsce. Organizowany jest przez „Rzeczpospolitą” już od 14 lat w celu wyłonienia i pokazania jako przykłady do naśladowania te samorzady, które najlepiej dbają o swój zrównoważony rozwój. Cele, zasady oraz kryteria oceny ustala niezależna kapituła pod przewodnictwem prof. Jerzego Buzka. Zestawienie jest przygotowywane w trzech kategoriach: miast na prawach powiatu, gmin miejskich i miejsko-wiejskich oraz gmin wiejskich.

W porównaniu z poprzednimi latami kryteria oceny w Rankingu Samorządów znacznie poszerzyły się. W edycji 2018 brano pod uwagę około 50 wskaźników. Większość z nich pochodzi z publicznych źródeł informacji - takich jak dane ze sprawozdań budżetowych udostępnianych przez Ministerstwo Finansów lub danych zbieranych przez Główny Urząd Statystyczny.

Jak podaje redakcja „Rzeczpospolitej”: W naszym rankingu staramy się wyłonić i pokazać te samorzady, które najlepiej dbają o szeroko rozumiany, zrównoważony, trwały rozwój swoich małych ojczyzn i lokalnej wspólnoty, nie naruszając zasobów naturalnych regionu.

Więcej na stronie:
<https://rankingsamorzadow.pl/>

Pozycja	Gmina	Województwo	Liczba punktów w poszczególnych kategoriach				Suma punktów w rankingu samorządów 2018
			Trwałość ekonomiczno-finansowa	Trwałość społeczna	Trwałość środowiskowa	Jakość zarządzania	
1	Boguchwała	podkarpackie	4,32	14,99	10,09	7,03	36,42
2	Podkowa Leśna	mazowieckie	7,23	11,07	11,18	6,67	36,16
3	Ożarów Mazowiecki	mazowieckie	7,25	10,74	9,85	6,69	34,53
4	Grodzisk Mazowiecki	mazowieckie	5,65	11,27	7,21	7,09	31,21
5	Brzeg Dolny	dolnośląskie	4,77	10,89	8,86	6,60	31,12
6	Aleksandrów Łódzki	łódzkie	5,68	9,36	9,97	6,08	31,08
7	Siechnice	dolnośląskie	8,38	7,31	7,45	7,12	30,26
8	Legionowo	mazowieckie	4,33	11,42	8,80	5,66	30,21
9	Puławy	lubelskie	3,09	11,57	7,37	8,10	30,13
10	Zgierz	dolnośląskie	3,43	9,62	10,60	6,09	29,74
11	Mińsk Mazowiecki	mazowieckie	4,03	10,08	9,00	6,22	29,33
12	Oświęcim	małopolskie	4,00	10,15	8,50	6,14	28,79
13	Brusy	pomorskie	3,12	10,60	8,02	6,59	28,34
14	Jarocin	wielkopolskie	2,34	10,39	10,26	5,07	28,05
15	Starogard Gdański	pomorskie	4,65	7,90	8,08	7,18	27,81
16	Nowy Targ	małopolskie	3,56	8,78	8,82	6,64	27,80
17	Kolobrzeg	zachodniopomorskie	3,31	10,28	8,03	6,11	27,73
18	Bolesławiec	dolnośląskie	3,90	8,29	8,76	5,64	26,58
19	Siewierz	śląskie	3,34	10,91	8,22	4,09	26,56
20	Mszczonów	mazowieckie	3,17	9,70	8,32	5,19	26,38
21	Sianów	zachodniopomorskie	5,36	8,95	6,88	5,11	26,30
22	Mława	mazowieckie	2,38	10,55	8,24	5,08	26,25
23	Mragowo	warmińsko-mazurskie	3,62	6,93	9,06	6,07	25,67
24	Inowrocław	kujawsko-pomorskie	3,64	7,82	8,57	5,56	25,59
25	Kołaczyce	podkarpackie	2,73	5,74	11,77	5,06	25,30
26	Karlino	zachodniopomorskie	2,41	13,28	7,86	1,59	25,13
27	Brzeg	opolskie	3,76	5,45	8,25	7,61	25,07
28	Świecie	kujawsko-pomorskie	2,42	9,17	9,85	3,60	25,04
29	Dzielniszewo	dolnośląskie	2,18	10,78	6,88	5,14	24,98
30	Mrozy	mazowieckie	4,68	8,37	6,11	5,68	24,84

LUDZIE MROZÓW

Helena Wielobycka patronka Gminnego Centrum Kultury w Mrozach

- kobileta o wielkim sercu i wrażliwej duszy, wleioletnia działaczka społeczna i animatorka kultury w Mrozach, współinicjatorka budowy pierwszego kościoła parafialnego, szkoły oraz strażnicy OSP.

Helena Wielobycka urodziła się 12 września 1875 r. w Paryżu. Ukończyła Sorbonę. Do Mrozów przybyła wraz z mężem Zygmuntem w 1924 r. Od początku swojego pobytu w Mrozach zajmowała się organizacją imprez kulturalnych i przedstawień, w tym wielu swojego autorstwa. Próby występów odbywały się u niej w domu. Wielobycka nie tylko sama pisała teksty, tworzyła muzykę, wykonywała dekoracje i stroje oraz aranżacje. Spektakle wystawiano w Mrozach oraz w pobliskich miejscowościach, a dochód z nich przeznaczony był na cele społeczne np. wybudowanie strażnicy z salą teatralną, gdzie obecnie mieści się GCK. Helena Wielobycka zajmowała się działalnością kulturalną do końca lat 50-tych. Nauczała również języków obcych, których znała aż sześć. Uczyła również gry na pianinie, śpiewu

i tańca. Wokół niej koncentrowała się młodzież, która pod jej czujnym okiem nabierała kulturalnej ogłady. Organizowane przez nią imprezy i przedstawienia najczęściej były płatne, a z zebranych pieniędzy finansowano budowę szkoły, kościoła i remizy. Wraz z mężem zajmowali się wychowaniem trójki osieroczonej dzieci.

Działalnością kulturalną w Mrozach zajmowała się, dopóki starczyło jej sił. Pod koniec życia doświadczyła trudów choroby i osamotnienia. Umarła 18 maja 1962 r.

W Kronice parafii Mrozy zapisano, że jej pogrzeb z 21 maja zgromadził bardzo dużą liczbę mieszkańców, stając się manifestacją religijną. Pochowana jest wraz z mężem na cmentarzu w Mrozach koło mogił żołnierskich. Wdzięczni mieszkańcy ufundowali jej pamiątkową mogiłę.

Była motorem i duszą życia kulturalnego, o czym świadczy wypowiedź Antoniny Sadowskiej: *Dzięki niej nasz horyzont myślowy był inny. Każdy miał cel w życiu, obowiązek, który przydał się na całe życie. Ona była duszą całego społeczeństwa. Jak z perspektywy lat myślę, co ta kobieta miała za to wszystko, za swoją wspaniałą pracę... myśmy powinni jej pomnik postawić. To była fenomenalna osoba.*

Źródło:
MROZY WIEŚ – MIASTO – GMINA
Praca zbiorowa pod redakcją
Kamili Juśkiewicz
Mrozy 2014
PRZEWODNIK PO GMINIE
MROZY HISTORII, KULTURZE,
TRADYCJI I MIEJSCACH
Dzieje Mrozów i okolic
autorstwa Danuty Grzegorzczak

KLUB SENIORA W MROZACH

„Czymże byłoby życie, gdybyśmy nie mieli odwagi, by czegokolwiek próbować...”

W sierpniu wróciły spotkania czwartkowe Klubu Seniora, te uroczyste imiennowo-urodzinowe i te zwykłe. Właśnie w sierpniu pojechaliśmy na czterodniową wycieczkę do Czech, przez Szklarską Porębę, Blisko Zdrój, Kowary i Częstochowę. Uczestnicy byli zachwyceni opowieściami przewodników i zauroczeni pięknem, które obejrżeli. Już zaplano-

waliśmy wyjazd w Karkonosze w 2019 r.

Początek września to 80. urodziny Stefcia Kopackiego i 85. Stasi Moczarskiej. Jeszcze raz życzymy im dużo zdrowia!

Piękna wrześniowa pogoda zachęciła, aby wyskoczyć na rowery m.in. do Rudki, Grodziska, Gójszcza, Kruk, gdzie odbyło się ognisko, za które dziękujemy gospodarzom.

15 września wzięliśmy udział w Mazowieckiej Sportowej Senioriadzie

w różnych konkurencjach. Na scenie prezentowały się zespoły wokalne i taneczne. Zespół „Barwy Jesieni” otwierał Senioriadę. Kierujemy specjalne podziękowania do wolontariuszy i naszych sportowców. Gratulujemy zdobytych medali i nagród!

Ponieważ człowiek uczy się całe życie, we wrześniu rozpoczęliśmy kursy: komputerowy i z języka angielskiego.

Helena Wójcicka

Placówki oświatowe

Zespół Szkół w Mrozach

NOWA KLASA W LICEUM

3 września rozpoczęliśmy nowy rok szkolny. Obecnie w Szkole Podstawowej nr 2 mamy 8 oddziałów, w tym trzy klasy VII, dwie klasy VIII i trzy klasy III gimnazjum. W liceum w wyniku rekrutacji utworzono dwie klasy I: z innowacją pedagogiczną edukacja policyjna oraz po raz pierwszy z innowacją edukacja wojskowa. Oprócz zajęć edukacyjnych wynikających z ramowego planu nauczania uczniowie tej klasy mają szkolenie wojskowe z płk. Tadeuszem Urbanowiczem oraz moduły prowadzone przez żołnierzy Żandarmerii Wojskowej. Łącznie w liceum mamy obecnie 6 klas.

Ewelina Igańska

ŻYWE LEKCJE DLA KLASY WOJSKOWEJ

W drugim tygodniu wraz z całą klasą z innowacją wojskową oraz z Dyrektorem Marianną Bogusz i płk. Tadeuszem Urbanowiczem uczestniczyliśmy w dwóch wyjazdach. 10 września byliśmy w Centrum Weterana Działań poza Granicami Państwa. Wzięliśmy tam udział w projekcie pn. „Porozmawiajmy o...”. Gościem specjalnym był kpt. Jakub Tomasz Nowakowski ps. „Tomek” – świadek wydarzeń sprzed 74 lat, bohater filmu „63 dni chwały i męstwa! Bohaterowie opowiadają o Powstaniu”. Najpierw obejrzelśmy ten film, a potem wysłuchaliśmy relacji uczestnika Powstania. Było to dla nas bardzo ważne, ponieważ świadkowie tamtych dni coraz częściej odchodzą na Wieczną Wartę. Po obejrzeniu wystawy wojskowych coinów złożyliśmy kwiaty pod pomnikiem żołnierzy poległych w misjach i operacjach wojskowych poza granicami państwa. Drugim punktem wyjazdu była wizyta w Klubie Dowództwa Garnizonu Warszawa. 12 września delegacja naszej klasy uczestniczyła w obchodach 79. rocznicy bitwy pod Kałuszyńcem. Po uroczystym otwarciu i przywitaniu gości wszyscy przeszliśmy na cmentarz, gdzie odbyła się polowa msza święta.

Julia Igańska i Urszula Olszewska
(uczennice klasy Ia LO)

INTEGRACJA UCZNIÓW

14 września odbyła się zabawa integracyjna klas VII i VIII Szkoły Podstawowej nr 2. Starsi koledzy wraz z wychowawcami przygotowali dla nowych uczniów konkursy, wspólne zabawy oraz dyskotekę. 27 września odbył się marsz integracyjny klas I i II liceum. Uczniowie klas mundurowych: z edukacją policyjną, edukacją wojskową i z innowacją bezpieczeństwo publiczne pod opieką wychowawców przeszli pod pomnik obrońców Ojczyzny przy Urzędzie Gminy Mrozy. Po złożeniu kwiatów zapalili znicze na Grobie Nieznanego Żołnierza na cmentarzu. Zakończeniem spotkania integracyjnego było wspólne ognisko na stajni w Krukach.

Ewelina Igańska

WRZESIEŃ PEŁEN WYZWAŃ

W nowy rok szkolny wstąpiliśmy z nową energią. Na początku września nasza szkoła już po raz czwarty przystąpiła do akcji Narodowego Czytania pod patronatem Prezydenta RP. Lekturą tegorocznej edycji było „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego. Przez trzy godziny uczniowie liceum, razem z dyrekcją szkoły oraz nauczycielami czytali lekturę. 18 września klasy drugie LO pod kierunkiem Beaty Wąsowskiej przygotowały montaż słowno-muzyczny upamiętniający rocznicę września 1939 r. Uczniowie przypomnieli słowa Winstona Churchilla o polskich pilotach walczących podczas II wojny światowej: Nigdy tak wielu nie zawdzięczało tak wiele tak nielicznym. Dzień później 19 września szkoła przylączyła się do ogólnopolskiej akcji „Sprzątanie świata”. Do piątku 21 września wszystkie klasy pod opieką wychowawców sprzątały teren wokół szkoły i stadionu oraz aleje rezerwatu „Rudka”. 25 września w szkole odbyły się wybory Samorządu Uczniowskiego.

Klaudia Choinka

Szkoła Podstawowa w Mrozach

KOLONIE W MIKOSZEWIE

Po ciężkiej pracy należy odpocząć! Takie było założenie organizatorek kolejnego wypoczynku letniego, tym razem w Mikoszewie na Mierzei Wiślanej. Przywitała nas wspaniała, iście śródziemnomorska pogoda. Słońce, cudowna, niezwykle spokojna plaża i ciepłutki Bałtyk! Miejsce, w którym wypoczywaliśmy, okazało się bajeczne. Ośrodek „Grześ” zaoferował nam całą gamę atrakcji – łącznie z dwoma basenami, pełnym kompleksem sportowym oraz smacznym wyżywieniem.

Szkoła Podstawowa w Jeruzalu

„CHWAŁA BOHATEROM” – LAMPKA PAMIĘCI

17 września 2018r. społeczność Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Jeruzalu uczła pamięć bohaterów,

Zatem pływaliśmy, graliśmy, tańczyliśmy, śpiewaliśmy przy ognisku i korzystaliśmy z wspaniałej pogody każdego dnia. Wybraliśmy się także na niezwykłą wycieczkę do Gdańska. Podczas tej wyprawy robiliśmy własnoręcznie lizaki, a niektórzy wzięli udział w rozgrywkach w paintball.

B.Soszyńska

MĄDRZY CYFROWI – WAKACJE Z WARTOŚCIAMI

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Romualda Traugutta w Mrozach w przedostatnim tygodniu wakacji zaprosiła uczniów na półkolonie w ramach pilotażowego programu pt. Mądrzy Cyfrowi. Program realizowany jest przez Fundację „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom” we współpracy z Google.org, który finansuje całe przedsięwzięcie. Mądrzy Cyfrowi to pierwszy program dla nastolatków obejmujący teren całej Polski, polegający na kształtowaniu odpowiedzialnych postaw społecznych z wykorzystaniem nowych technologii. Zajęcia poprzedziła dwudniowa konferencja dla nauczycieli i dzieci, w której nasi uczniowie brali udział jako jedna z dwóch zaproszonych szkół z terenu całej Polski. Nauczyciele zaś uczestniczyli w dwuetapowym kursie internetowym: wartości moralne i narzędzia cyfrowe.

Przez pięć dni piętnastoosobowa grupa absolwentów klas V i VI brała udział w wyjątkowo ciekawych zajęciach. Ich ważnym elementem było poznawanie nowych narzędzi cyfrowych. Efektem wszystkich zajęć było stworzenie nowego projektu społecznego, który ma za zadanie zmienić coś na lepsze w najbliższym otoczeniu uczniów. Najciekawsze pomysły zostały opisane przez dzieci za

pomocą programu Thinglink. Uczniowie wykazali się ogromną kreatywnością, chęcią rozwiązywania problemów, stawiania sobie nowych wyzwań, otwartością oraz mądrością, którą w czasie zajęć stawiali na pierwszym miejscu w hierarchii wartości moralnych.

OBÓZ SPORTOWY OSTRÓDA 2018

W dniach 29.06 – 08.07.2018 r. uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w obozie sportowym organizowanym w Ostródzie. W tegorocznym wyjeździe wzięło udział 22 uczniów. Każdy dzień obozu rozpoczynał rozruch poranny. Następnie były zajęcia w hali z siatkówką oraz na boiskach zewnętrznych z piłki nożnej, kosza, ringo i kometki. W godzinach popołudniowych obozowicze rywalizowali w grach zespołowych na boiskach przy internacie bądź nad jeziorem. W trakcie trwania obozu odbyły się rozgrywki: ringo pary i mixty, plażówka kobiet i mężczyzn, halowe czwórki siatkarskie, piłka nożna siedmioosobowa i biegi w różnych kategoriach wiekowych. Ponadto odbyliśmy godzinny rejs po Jeziorze Drwęckim i byliśmy w Multikinie w Olsztynie.

Krzysztof Pieniak

którzy oddali życie w obronie Ojczyzny, tocząc nierówną walkę z agresją Stalina na wschodnich rubieżach II Rzeczypospolitej. Uczniowie, nauczyciele, rodzice i harcerze ZHR zapalili znicze oraz złożyli kwiaty na mogiłach żołnierzy pochowanych na cmentarzu parafialnym w Jeruzalu. Na koniec uroczystości wszyscy odmówili modlitwę za poległych bohaterów.

Janusz Kamiński

NARODOWE CZYTANIE

Kolejny raz społeczność naszej szkoły wzięła udział w Narodowym Czytaniu. W tym roku akcja zaplanowana została na 11 września 2018 r. na godzinę 10.00. Czytanie „Przedwiośnia” S. Żeromskiego rozpoczęliśmy od obejrzenia prezentacji multimedialnych mających na celu

przybliżenie uczniom sylwetki pisarza i tematyki czytanej powieści. Wybrane fragmenty „Przedwiośnia” czytali kolejno pani dyrektor Ewa Reda, nauczyciele uczący w naszej szkole, zaproszeni rodzice oraz chętni uczniowie z klasy VII, VIII i III gimnazjum.

Anna Bieniek, Emilia Mazek-Rybak

Szkoła Podstawowa w Grodzisku

ŚWIĘTO PATRONA

17 września dokładnie w rocznicę agresji Związku Radzieckiego na Polskę uczciliśmy pamięć tych wszystkich, którzy chwycili wówczas za broń i stanęli w obronie naszej Ojczyzny. Oddaliśmy w ten sposób hołd patronowi naszej szkoły – Bohaterom Września 1939 r. Żołnierze ci w nierównej, bohaterskiej walce poświęcili swoje życie, bronili polskiej ziemi mimo przeważającej siły wroga i nieuchronności klęski militarnej.

W skupieniu wysłuchaliśmy rysu historycznego przedstawionego przez uczennice klasy VII pod kierunkiem p. Adama Misiaka. Krótki film przedstawiający życie mieszkańców Warszawy sprzed wybuchu wojny skłonił do reflek-

sji na temat nietrwałości ludzkiego życia. Wybuch bomb wywołał nasze autentyczne przerażenie. Dyrektor odczytała wspomnienia córki jednego z uczestników wrześniowych walk toczących się w okolicy Grodziska – p. Edmunda Standary. Jego mogiłą, która znajduje się na cmentarzu w Oleksinie, opiekują się uczniowie naszej szkoły.

Pełni zadumy i refleksji złożyliśmy kwiaty i zapaliliśmy znicz pod tablicą upamiętniającą poległych w kampanii wrześniowej.

Izabela Goławska

WYCIECZKA DO WILNA

100 rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości stała się okazją do zorganizowania przez Stowarzyszenie Odra-Niemen Oddział Mazowsze Wschodni Patriotci – z którym szkoła współpracuje, wycieczki na Litwę. Uczestnikami wycieczki byli uczniowie – wolontariusze wyróżniający się w szkole postawą i aktywnością, chętnie biorący udział w różnych akcjach charytatywnych. Hasło przewodnie wycieczki to: „Dla Niepodległej, szlakiem Józefa Piłsudskiego”.

Wycieczka rozpoczęła się w Sulejówku na Ławeczce Józefa Piłsudskiego z córkami. W drodze na Litwę uczestnicy odwiedzili miejsce oblawy augustowskiej. Drugiego dnia wycieczki uczniowie wraz z nauczycielami odwiedzili polską szkołę na Litwie, gdzie klasa III śpiewała w języku polskim, a następnie wszyscy razem odśpiewali „Rotę”.

Uczestnicy wycieczki odwiedzili wiele ważnych pod względem historycznym miejsc. Głównym punktem wycieczki było Wilno, cmentarz na Rossie, Ostra Brama, Zułów – miejsce urodzenia Józefa Piłsudskiego oraz Powiewiórki – miejsce jego chrztu. Uczniowie zwiedzali również zamek w Trokach oraz poznali kulturę Karaimów. Gospodarze, Polacy mieszkający na Litwie przyjęli wycieczkowiczów bardzo miło i życzliwie. Wielką gościnność okazali gospodarze w miejscu noclegowym tj. bursie przy Gimnazjum Jana Śniadeckiego w Sołecznikach, gdzie była miła atmosfera i pyszne litewskie potrawy.

Z wycieczki wszyscy wrócili pełni wrażeń, bogatsi w wiedzę historyczną, doświadczenia oraz nowe przyjaźnie.

Małgorzata Ślęzek

Przedszkole Gminne w Mrozach

OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ PRZEDSZKOLAKA

Dzień Przedszkolaka już na stałe zagościł w kalendarzu uroczystości obchodzonych w naszym przedszkolu. Już od kilku lat, 20 września, czyli święto ustanowione w celu podkreślenia wagi edukacji przedszkolnej, przysparza wielu uśmiechów na twarzach, nie tylko dzieciom, ale również i dorosłym. Dzieci odśpiewały „Hymn Przedszkola-

ka” i wspólnie wyrecytowały wiersz, za co zostały nagrodzone gromkimi brajami oraz odznakami „Przedszkolaka na medal”. Pani dyrektor w imieniu dorosłych złożyła dzieciom serdeczne życzenia i poczęstowała cukierkami. Na zakończenie uroczystości odśpiewaliśmy tradycyjne „Sto lat”, a dzieci z uśmiechem na ustach udały się do dalszych zajęć.

Katarzyna Osinińska

JESTEŚMY BEZPIECZNI NA DRODZE

21 września przedszkolaki uczestniczyły w spotkaniu z dzielnicowym Miasta i Gminy Mrozy, panem Januszem Chmielowskim. Dzieci miały okazję porozmawiać z policjantem o zachowaniu bezpieczeństwa w drodze do przedszkola i poza nią. Policjant omówił zasady poruszania się po ulicy, chodniku i podczas jazdy

rowerem. Ponadto podkreślił, jak ważną rolę pełnią elementy odblaskowe, które każdy dorosły i dziecko powinien posiadać. Pan dzielnicowy zwrócił także uwagę na niebezpieczeństwa, jakie mogą czyhać na dzieci w kontaktach z obcymi, omówił sposoby unikania ich oraz wytłumaczył, do kogo należy zwracać się o pomoc w sytuacji zagrożenia. Serdecznie dziękujemy panu dzielnicowemu za spotkanie, które przebiegało w bardzo miłej i serdecznej atmosferze.

Katarzyna Bajszczak

gminne centrum
kultury w mrozach

100-lecie
ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

11 LISTOPADA 2018

W PROGRAMIE:

11.45

uroczysta msza święta
w kościele pw. św. Teresy od dzieciątka Jezus w Mrozach

12.45

przemarsz pod pomnik walk narodowowyzwoleńczych,
odsłonięcie tablicy pamiątkowej
i złożenie kwiatów

13.00

występy artystyczne
sala widowiskowa Gminnego Centrum Kultury w Mrozach

mrozy
SŁOŃCEM MALOWANE

KONTAKT Z REDAKCJĄ:
Gminne Centrum Kultury w Mrozach
ul. Adama Mickiewicza 22
05-320 Mrozy
tel. 25 757 44 79
e-mail: naszemrozy@wp.pl

REDAKTOR NACZELNY: Mirosław Borczyński
REDAKCJA: Luiza Kowalczyk (samorząd)
Paulina Piotrowska
SKŁAD (Kulturalne Mrozy): Sylwia Pokora
WYDAWCA: Urząd Miasta i Gminy Mrozy
DTP i DRUK: IWONEX
NAKLAD: 1500 egz.